

Edvard Kocbek, Črna orhideja

1. Poimenuj nastopajoče osebe v danem odlomku.

---

2. Določi temo odlomka.

---

3. Kateri motivi v odlomku še posebej izstopajo?

- a) ljubezen
- b) hrepenenje
- c) žrtvovanje in odrešenje
- d) sovraštvo
- e) maščevanje
- f) strah in pogum

4. Določi pripovedovalca.

5. Kako si razlagaš naslov zbirke, v kateri je novela izšla: Strah in pogum, glede na prebrani odlomek in poznavanje vsebine novele?

- a) Človek navzven, ko se bori za lastni obstoj, ostaja pogumen, v sebi pa čuti neizmeren strah, saj je iz neke zunanje dolžnosti uničil drugo eksistenco.
- b) Gregorjev pogum, da izvrši zapovedano kazen in Katarinin strah pred smrtjo.
- c) Katarinin pogum, da se žrtvuje za človeštvo in Gregorjev strah, da bo ostal sam na svetu.
- d) Dvojnost razlage vsakega literarnega dela.

6. Razloži, zakaj Gregor na koncu novele izvrši smrtno obsodbo nad Katarino, čeprav jo ljubi?

---

7. V noveli pa tudi v odlomku je čutiti nasprotje med Nemci in partizani. Pa je to temeljno nasprotje novele in časa, ki ga predstavlja Kocbek? Pojasni.

---

8. Dogajanje v noveli in v odlomku lahko ločimo na notranje in zunanje. Kaj bi sam umestil k notranjemu, kaj k zunanjemu dogajanju? (krivda, dvom, nasprotja)

med partizani in drugimi strujami (belogardisti, domobranci ...), žalost, boji med Nemci in partizani, strast, nasprotja med partizani in izdajalci, strah)

Notranje dogajanje	
Zunanje dogajanje	

9. Kje je vrh danega odlomka?

---

10. Gregorjeva izvršitev likvidacije partizane pokaže v drugačni luči – če jih je v nekem trenutku zgodovina prikazovala zgolj kot pravičnejše, zaslužne za nastanek in izgradnjo nove države ter blagostanja, se z Gregorjevim dejanjem zgodi demitizacija partizanstva. Kako si to razlagaš?

---

11. Iz odlomka razberi zahtevane slogovne značilnosti in dopolni tabelo.

Prevladujoči slogovni postopki	
Pripovedovanje	
Izpovedovanje	
Dvogovor	

12. Kako si razlagaš naslov novele – Črna orhideja?

- kot simbol čutnega, medčloveškega stika ljudi, ki pišejo zgodovino
- je le ime parfuma, ki ga je uporabljala Katarina, in je omamljal, Gregorju pa tudi drugim partizanom, pa ni dal trezno misliti
- kot nesmiselno besedno zvezo, saj črna orhideja sploh ne obstaja – sploh v času 2. svetovne vojne pa je parfum nasploh najbrž bil nedostopen

d) nima nobenega pomena in razlage – to je pač naslov Kocbekove novele

13. Kakšno vlogo ima po tvojem mnenju v odlomku dialog?

---

14. Razloži konec novele.

---

15. Kako si razlagaš ljubezen in smrt – eros in tanatos med Gregorjem in Katarino na koncu novele, tik pred usmrtnitvijo?

---

16. Kocbek v Črni orhideji preko dialogov in Gregorjevih premišljevanj razvija personalistično miselnost. V nadaljevanju si oglej razlage za besedo »personalizem« v različnih priročnikih, in sicer: v Slovenskem velikem leksikonu III, v Velikem slovarju tujk in v SSKJ, zatem odgovori na vprašanje:

1.

personalizem

fil. stališče, ki izhaja iz človeka kot osebe (lat. persona); ima ga za najvišjo vrednoto, za najpomembnejšo etično dolžnost pa samostojno in enotno delovanje osebe. Personalizem poudarja psih., kritične, teol. ali etične lastnosti osebe / ... /

2.

personalizem

1. teistično pojmovanje Boga kot osebe REL.
2. naziv za različna filozofska, socialna ali moralna naziranja, ki pojmujejo človeško osebo kot samodejavno, svobodno, samouresničujočo se bit in jo postavljajo za temeljno etično kategorijo FIL.

3.

personalizem

filoz. *idealistična filozofska smer, po kateri je osebnost duhovno bistvo resničnosti*: poznavalec personalizma / angleški, francoski personalizem

Izberi, katera razlaga je po tvoje najbližja vsebini odlomka, in pojasni, zakaj.

1.

2.

3.
